

Notranjec

Izhaja vsako soboto in velja po pošti za celo leto 4 K, za pol leta 2 K. Posamezne številke po 10 v. Na naročbe brez denarja se ne oziramo. Uredništvo in upravništvo je v Ljubljani Breg šte. 12.

GLASILO

POLITIČNEGA IN GOSPODARSKEGA DRUŠTVA
ZA NOTRANJSKO V POSTOJNI.

Inserati
se računajo za celo stran 36 K, za $\frac{3}{5}$ strani 25 K, za $\frac{2}{5}$ strani 18 K, za $\frac{1}{5}$ strani 9 K, za $\frac{1}{10}$ strani 5 K. Pri večkratni objavi primeren popust. Mala naznanila po 20 vin. od petit-vrstice.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Shod v Ložu.

Javen shod v Ložu je bil v nedeljo prav dobro obiskan. Na njem je poročal zastopnik notranjskih mest g. deželni poslanec Fran Arko. Omenjal je, kako so takoj v prvem zasedanju katoliško narodni poslanci ovirali svojo hrupno in pozneje tehnično obstrukcijo delovanje deželnega zbora. Najvažnejše deželne zadeve in najnujnejše ljudske potrebe niso prišle do rešitve. Obstruirali pa so zato, da priborijo ljudstvu splošno in enako volilno pravico, ker je sedanji deželnozborski volilni red krivičen. Res je, da je krivičen, to priznava tudi on, kot napredni poslanec. To vendar ni pošteno, da voli 50 nemških veleposestnikov, ki niso niti največji davkoplačevalci v deželi, svojih 10 poslancev, dočim jih volijo vsa kranjska mesta le 8 in vse kmetske občine le 16, ki imajo po številu svojega prebivalstva veliko premajhno število svojih zastopnikov. Tudi sedanji volilni okraji so nepraktično in krivično razdeljeni. Glede na vse te krivice je lansko leto prav rad glasoval s svojimi narodno-naprednimi tovariši za predlog katoliško narodnih poslancev, s katerim se pozivlja osrednja vlada, da čim preje predloži deželnemu zboru zakonski načrt volilnega zakona za deželni zbor kranjski, s kojim se uveljavi splošna in enaka volilna pravica, s proporcionalnim sistemom, torej taka volilna pravica, ki bi tudi manjšinam zagotavljala primerno zastopstvo.

Vlada je sklicala pred Veliko nočjo deželni zbor na kratko zasedanje, ter predložila vladni volilni načrt, s katerim naj bi se preosnoval dosedanji volilni red. V tem vladnem volilnem redu se ponavljajo vse dosedanje krivice, ter pomnože še z novimi krivicami. Nemška veleposestniška kurija bi ostala popolnoma taka, kakor dosedaj, 50 nemškimi graščakom bi se na večne čase zagotovilo 10 poslancev. Kmečke občine bi imele kakor dosedaj le 16 zastopnikov in krivična razdelitev volilnih okrajev bi ostala nespremenjena in peta skupina, na-

menjena dosedanjim brezpravnim slojem, bi bila tako prikrojena, da bi imeli v nji tudi tisti volilno pravico, ki so že v drugih skupinah glasovali za svoje poslance. Vsled tega pa bi delavski sloji ostali kljub 5. skupine še nadalje brez svojega zastopstva. Za tako volilno reformo ne bi smel glasovati noben pošten slovenski poslanec. Zato, da bi imela Kranjska 10 klerikalnih mandatov več, kakor dosedaj, so bili ti katoliški poslanci „zgovorniki splošne in enake volilne pravice“ pripravljene glasovati za ohranitev skrajno krivične veleposestniške kurije in odpovedati se zahtevi za splošno in enako volilno pravico. Združeni z Nemci so razpolagali poslanci „Slovenske ljudske stranke“ z dvetretjinsko večino, ki je potrebna za spremembo volilnega reda.

Zato so bili napredni poslanci prisiljeni s hrupno obstrukcijo preprečiti glasovanje o tej reformi. G. Arko pravi, da bi mu bil najljubši zakon, ki bi določal:

1. Veleposestniška kurija z desetimi mandati naj se tako spremeni, da bo imel volilno pravico vsak zemljiški posestnik, ki plačuje od svojega zemljišča vsaj 200 K neposrednega davka.

2. Dosedanje kmetske občine imele naj bi mesto dosedanjih 16—24 mandatov.

3. Peta skupina naj bi imela štiri mandate in obsegala le take volilce, ki nimajo že v drugih skupinah svoje volilne pravice in bi pripadala v prvi vrsti tovarniškemu in rudniškemu delavstvu.

4. Skupina mest in trgov, kakor tudi trgovske in obrtne zbornice volijo dosedanje število poslancev.

S tako volilno preosnovo bi se pravično pomnožilo število kmetskih mandatov in odpravile bi se tudi druge dosedanje krivice zastarelega volilnega reda. Kmetski volilci bi imeli svoje zastopnike v veleposestniški kuriji in kmetski skupini, torej skupaj 34 mandatov. Mesta in trgi 8, trgovinska in obrtna zbornica 2 in peta skupina 4 mandate. S škofom vred bi bilo torej vseh

poslancev 49. Kmetski poslanci bi imeli po tej razdelitvi dvetretjinsko večino v deželnem zboru in zastopani bi bili primerno tudi drugi sloji.

Z navdušenjem je bila soglasno sprejeta sledeča resolucija :

„Na javnem shodu v Ložu zbrani volilci se popolno strinjajo z delovanjem in poročilom svojega poslanca g. Fr. Arkota in odobrujejo postopanje narodno-naprednih poslancev v deželnem zboru. Obenem jim izrekajo svoje popolno zaupanje z željo, da bi tudi v bodoče tako neustrašeno delovali v korist dežele in napredno mislečih volilcev“.

Potem ko je g. Škrbec iz Loža navedel težnje loškega mesta in gosp. učitelj Ferdo Wigele težnje kmetske občine Stari Trg in je g. poslanec obljubil, da bode vedno uvaževal želje volilcev ter gotovo tudi kar najodločneje zastopal, zaključil je g. predsednik Prezelj shod.

Politične vesti.

Na Jesenicah so se po dolgem odporu vendar vdali združeni klerikalci in Nemci. Županom je izvoljen Slovenec dr. Kogej, izmed mest občinskih svetovalcev so dobili klerikalci in Nemci po eno.

Poslanska zbornica je obravnavala zakon o vojaški taksi in odobrila smer tega zakona, da bodo vojaščine prosti vplačevali sorazmerno po premoženju višje vojaške takse. Sedaj nadaljuje zbornica z obrav-

navo obrtne novele. V proračunskem odseku se je posebno pozornostjo obravnavalo vprašanje tržaške trgovske luke. Vlada nekdanjega ministrskega predsednika Körberja je postopala pri oddaji dela italijanskim tvrdkam skrajno nepazljivo, da je državi nastala škoda, ki znaša na milijone.

Volilna reforma. V odseku za državnozborsko volilno reformo sedaj razpravljajo o razdelbi mandatov na posamezne dežele. Za Dalmacijo se je končno sklenilo 11 mandatov. Italijanska zahteva, da naj se 15.000 dalmatinskim Italijanom da 1 mandat, se je odklonila. Solnograška, Nižja in Gorenja Avstrija so tudi že obravnane. Danes je na vrsti Štajersko. Vse kaže, da so klerikalni poslanci popolnoma zavozili in da dobe štajerski Slovenci le 6 mandatov.

Proti Madjarom se je vršil na Dunaju velikanski shod krščanskih socialcev. Udeležilo se ga je nad 10.000 oseb. Zahtevalo se je odločno, da se naj Avstrija, kar se gospodarstva tiče ali popolnoma odloči od Ogrske ali pa naj se sklene nova pogodba, ki bo uredila razmerje tako, da ne bo treba Avstriji plačati preveč. Po shodu je šlo 3000 mož pred ogrsko ministrstvo, kjer je ravno zborovala ogrsko-hrvatska delegacija. Neki madjarski uradniki so z oken zdražili množico, ki je začela metati kamenje in blato v okna. Policija je sicer kmalu razpodila demonstrante, vendar je vzbudil dogodek velikansko pozornost. Madjari so se pritoževali, da Dunaj ni gostoljuben in izjavili, da itak niso radi prišli zborovat na Dunaj. Avstrijska vlada se je po-

Listek.

Kmečka vstaja.

Zgodovinska povest iz 16. stoletja. — Hrvaški spisal Avgust Šenoa.

(Dalje.)

„Tudi to Vam moram reči“, nadaljuje gospa Urška, „da sem l. 1559 posodila svojemu pokojnemu možu iz materine dedščine sedem tisoč ogrskih forintov in si pogodila zastavno pravico na četrť vsega imetja. Ne pozabite dalje, da je bilo na imetju dolga, ko smo ga prevzeli. Upniki so nemilo pritiskali na mojega ranjkega; na srečo smo našli dobrega človeka gospoda podbana Ambroža Gregorijanca, ki je izplačal pijavkam dolg 2033 ogrskih forintov. Zato si je seveda pridržal tudi zastavno pravico, katero je pozneje prenesel na sina Štefana, ko je le-ta poročil mojo hčerko Marto.“

„Tudi zato vem, Vaša milost, ne morem si pa tega drugače tolmačiti, kot da pade to breme na Heningovo polovico.“

„Molčite“, vikne gospa Uršula in zatepta z nogami, „tukaj ni nič z ono polovico. Dolg pade na celo zemljišče. Niti kralj niti kraljevski sodnik ne bosta razkosala naše dedovine na dvoje, dokler sem živa, čeravno se mi zdi to dvojno gospodstvo nad jedno

zemljo kakor oni čudni dvoglavi orel, ki mu jedna glava gleda na desno, druga na levo.“

„Tako je, vaša milost“, je vzkliknil Ivan in skočil na noge, oči pa so se mu pri tem čudno zasvetile. „Seveda, seveda. Tako mislim jaz, tako moj velemožni gospodar. Pustimo sumničenja in dolžitve! Končajmo to razpravo, ki traja že celo uro. Gospod kraljevi sodnik ne vidi rad, da pride stvar pred sodišče, ker je on sam sodnik in ker so take pravde med sorodniki gotovo prokletstvo.“

„Oh!“ se nasmeje gospa Uršula hudomušno, „moj mili sorodnik se torej boji sodišča? Dobro, da vem. On se razume na zakone. V tem se vidi, da stoji njegovo pravo na slabih nogah. Sicer pa čujmo, gospod Palfi, vaše pogoje.“

Gospa Uršula začne hoditi umerjenih korakov in prekrižanih rok po sobi, gledajoč v tla, a poleg nje je korakal Palfi, klanjal se in mahal z rokami.

„Pro primo*)“, reče Madjar in dvigne palec, „treba odstraniti Jurija Vsesvetnička. Silovit je ta človek morda iz gorečnosti do svojega gospodarja in nekoliko tudi za svojo mošnjo, ali moramo ga odstraniti, ker ni po godi vaši milosti, in je vrhu tega še zelo slab in bolehen. To je najboljša prilika, da ga odstranimo.“

*) prvič.

nižno opravičila pred Madjari, cesar je ostro obsodil demonstracijo, Tako so Madjari povsod v največjem ugledu. Najboljše pri vsem pa je, da so se dunajski krščanski socialci, ki tako odločno nasprotujejo Madjarom, pravzaprav izrekli za isto, kar želi Košutova stranka! Pod oknom delegacije ogrske so kričali „proč od Ogrske“, Košutova stranka pa itak noče nič drugega kot „proč od Avstrije“.

Madjari in Goluhovski, sedanji minister zunanjih zadev, niso nič kaj prijatelji. V delegaciji, v kateri mora minister dajati pojasnil na vprašanja poslancev, zahtevajo od njega, da izroči v vseh važnejših diplomatskih dogodkih delegatom izvirne akte v vpogled, da se lahko prepričajo, če poroča gospod Goluhovski resnico. Posebno akte o sporu s Srbijo so odločno zahtevali. Doslej se jim ni ugodilo. Madjari pripravljajo ministru zunanjih zadev nezaupnico, ker niso zadovoljni z dosedanjo balkansko politiko, ki je ščuvala Slovana na Slovana in pritiskala k tlom Srbijo. Morda se posreči strmoglaviti Goluhovskega.

Iz Črnega vrha nad Idrijo.

Praznik sv. Jošta, našega farnega patrona smo obhajali preteklo nedeljo. Zabave ni bilo nobene, pač pa ves dan cerkvene pobožnosti, z neprestanim zvonjenjem, ki je moralo tudi oslovskim ušesom razdražiti živce. Vrstili so se možje in fantje, žene in dekleta, tudi šolski otroci, moleč iz „Večne molitve“

„Bene*)“, reče gospa, „govorite dalje“.

„Pro secundo**)“, nadaljuje Madjar in dvigne še kazalec, „za svojega upravitelja hoče postaviti moj velemožni gospodar literata Grgo Dombroja, človeka mirnega in pravičnega, ki nima blizu nikakih sorodnikov, niti oženjen ni. Njemu izročimo z inventarom, kar je vina, živine, žita, sena in pohištva, v kolikor pripada polovici mojega milostljivega gospodarja.“

„Bene“, odvrne gospa, „ali oni hudobni Hrvat in Golubić morata tudi iz hiše, ali ste čuli?“

„Na vsak način! Odstraniti jih hočemo, vaša milost“, pritrudi Madjar gospej. „Pro tertio†) ostane premoženje „quoad dominium et possessionem et omnia jura possessionaria“, ††) nerazdeljivo, samo treba je najti način, da se ta dvojna uprava pametno uredi.“

„Dalje“, reče Heningova in pogleda poslanca.

„Posel ni težek, kakor se morebiti zdi na prvi mah. Pred vsem je treba pomniti, da se mora po pravu deliti ves dohodek na dva dela. No, priznati mi morate, da je zelo mučno, da dva gospodarja gospodarita na enem kraju, to sploh ni nikako gospodarstvo, če se drug v družega zaletava, a najmanj je dostojno, da vaši milosti ugovarjajo kakšni oskrbniki, kakor je na-

ali pa rožni venec. Dopoldne tri maše in dve pridigi, popoldne pridiga, križev pot, dvojne litanije. — Mislimo, da nismo še brezverci, ako si drznemo trditi, da je morala tolika brezmiselna molitev presedati tudi najbrumnejši črnovrški ovčici.

Usmiljeni brat iz Kandije pri Novem mestu je pobiral darila po naši občini. Da se nam je naznanil pravočasno njegov prihod, bili bi ga tudi mi priporočili „Notranjčevim“ bralcem v obilno podporo. Usmiljeni bratje vzdržujejo namreč bolnico, v katero vsprejemajo ljudi brezplačno. Nikdo izmed nas ne ve, kaj ga še čaka, naša sveta dolžnost je podpirati take človekoljubne naprave. Garantiramo, da bode našel usmiljeni brat, ko pride zopet v Črni vrh mnogo več radodarnějšíh rok kot za zadnjega obiska.

Kapucinar iz Križa je tudi fehtaril po občini te dni — razno zabelo. Črnovršci so predobri ljudje, tudi podpore nepotrebni brat ni odšel praznih rok. Jeseni bo bržkone zopet priromal in sicer po — zelnate glave. Kakor bomo vedno sprejeli usmiljenega brata iz Kandije odprtega srca, zdi se nam predrzna ta fehtarija masla in zelnatih glav. Za spoved, pridige itd. plačujemo že domača gg. duhovnika. Če že komu žilica ne da miru, da mora razlagati svoje strahove v črnovrški cerkvi, naj vendar hodi k nam brezplačno. — Izgovor, da se k darovanju nobenega ne sili, ne velja. Večina črnovrških gospodinj se čuti iz raznih vzrokov prisiljena dati podporo samostanskemu beraču. — Črnovršci imamo doma mnogo potreb, zato bi prav nič ne

primer napravil Vsesvetniček. Jaz bi torej rekel takole: Ves fundus instructus*) se mora inventarno popisati in se ne sme nikdar zmanjšati. Nato se mora izračunati ves dohodek od posameznih zemljišč in kmetov in najti dve jednaki polovici. Na jedni polovici gospodarite vi, milostljiva gospa, na drugi upravitelj mojega velemožnega gospodarja. Vsako leto naj se potem pregleda inventar, v enem in sicer boljšem gradu stanujete vi, milostljiva gospa, a ondi na Susjedu upravitelj batorski.“

„A!“ vzklikne gospa Uršula, „torej hočete zopet deliti, gospod Palfi. A kaj mi naj zagotovi mojo pravico do Susjeda. Nikdar, nikdar!“

„Umirate se, vaša milost“, nadaljuje prostodušni Madjar; „o tem sem tudi jaz mislil in povsem prav je, da se tudi v tem zagotovite, čeprav so Batorci vaša rodbina. Ne govori vam sedaj zastopnik kraljevega sodnika, marveč vaš prijatelj. Da vam bode zagotovljena vaša posest, naj stanuje v gradu vaš podoskrbnik, zanesljiv in neomadeževan človek, plemič, ki naj varuje vaše pravice. Vse to hočemo napisati v pismu slično pogodbi, ki naj veže potem jedno i drugo stranko.“

„Pa zakaj naj jaz ne ostanem na Susjedu“, nadaljuje Uršula, premišljajoč za trenutek. „Tu je pravo bivališče Heningove rodbine.“ (Dalje prih.)

*) dobro, **) drugič, †) tretjič, ††) kar se tiče imetništva, posestništva in vseh posestnih pravic.

*) oprava.

škodilo, da se v prihodnje v hišo prišlemu sitnežu in njegovi „kapucinarski štupi“ odpro vežna vrata prav na stežaj.

Koliko smo dali doslej za škofove zavode? Napravimo površen račun. 3000 duš po 16 vinarjev na leto znaša 480 K ali 240 starih goldinarjev. Pobira se že 8 let, nabralo se je torej okrog dvatisoč goldinarjev, kar je za našo občino popolnoma proč vržen denar. Koliko koristnega, koliko plemenitega dela bi lahko izvršili, da so zbirali Črnovršci male svotice v kak drugi človekoljubni namen!

Občinski svetovalec g. Gašper Rudolf hrani pečat z napisom „Komun Lome“. Marsikdo mlajših Črnovršcev gotovo ne ve, da je bila vas Lome še pred 34 leti — samostojna občina. Župan je bil v Ožbičevi hiši. V gozdnih zadevah se je bil tedanji občinski predstojnik nekaj pregrešil, vsled česar mu je bil izpodmaknjen županski stol. Naslednik ni hotel biti nikdo, zato je priklopil deželni odbor tudi vas Lome — veliki črnovrški občini. Dandanes bi se oglasilo za župansko čast v Lomeh — gotovo na tucate mož.

Zobozdravnik pride v Črni vrh! Drugi petek dne 22. junija bo izvrševal različna zobozdravniška dela v šolskem poslopju izvrsten doktor iz Ljubljane po nizkih cenah. Črnovršci, porabite lepo priliko, da si ohranite zdravo zobovje. Natančneje lahko zve vsakdo o tej stvari pri nadučitelju.

Dopisi.

Vipavske novice in „Domoljubovi“ odmevi. K sv. Jeronimu je peljal na binkoštni ponedeljek kapelan Matevž člane izobraževalnega društva. — Sv. mašo je bral sam. Vodstvo cerkvenega petja pa je izročil gosp. „Mickarejšme“, ki je pričel z intoniranjem prve pesmice že pol ure pred pričetkom maše, a jo še ni mogel „uštimat“, tako da so morali pevci in pevke drug za drugim sami „glas lovit“. — Pravijo, da so peli, kakor bi žabe regljale. Po cerkvenem opravilu so se zbrali izletniki na primernem prostoru in se okrepčali po trudapolnem delu, kar jim seveda ne moremo in ne smemo zameriti; a pri tem so se ga pod pokroviteljstvom kapelanovim prav pošteno nasrkali, kar pa nikakor ne moremo odobravati. — Matere pazite na svoje hčerke in ne dajajte jih v roke človeku, ki jih zapelje k pijači in se potem še raduje, če katera revic sladkoginjena obnemore, tako da jo mora sam vsemogočni „nebeški vratar“ pod pazduho voditi, kakor se je zgodilo na binkoštni ponedeljek po strmi poti z Nanosa. — Res lepo se izobrazujejo fantje in dekleta na katoliški podlagi. — 25 goldinarjev so požrli izletniki kapelanu Matevžu, tako se je sam izrazil, o priliki romanja k sv. Jeromeni, a naposled ga še niso hoteli ubogati, da bi šli z njim domov, najbrže, ker so sprevideli, da se kapelan ne vede tako, kakor se spodobi katoliškemu duhovniku ali pa, ker je nekatere preveč preziral. — Pravijo celo, da jih je

zmerjal s svinjami in barabami. — Da bi vzdržal disciplino in jih spravil do Št. Vida, obljubil jim je najeti vozove, s katerimi se skupno odpeljejo proti Vipavi, a ko je došel v Št. Vid, pozabil je na dano obljubo, odšel v župnišče ter pustil vse na cedilu.

Pevsko društvo priredi, kakor se sliši, na sv. Petra in Pavla veliko veselico, pri kateri prvič nastopi društveni mešani zbor. K društvu pristopajo vedno novi člani. — Za povzdigo živinoreje se je pričelo brigati trško oskrbništvo in prepustilo živinorejcem, proti mali odškodnini, planino „Vrlovše“, katero so do letos pustošile brkinske ovce. — Dne 1. t. m. odgnali so okrog 60 glav živine na pašo. Prostora in paše je dovolj za 100 glav, poskrbelo se je tudi za napajališča. Sprejema se živina iz vseh vipavskih občin. Kdor hoče tedaj oddati svoje živali na „Vrlovše“, zglesi naj se pri županstvu v Vipavi. Vipavci porabite to ugodno priliko! — Vinska kupčija je na Vipavskem precej živahna. Vina se je letos veliko več prodalo, kakor v lani do tega časa; vendar ga je dobiti še v vsaki vinorodni občini in sicer še vedno po jako zmernih cenah. — Oskrbništvo trga Vipava izkazuje za l. 1905 dohodkov 4283 K 54 h, stroškov 4031 K 32 h, ter koncem leta premoženja v gotovini 252 K 22 h, v vrednostnih papirjih 3022 K 40 h. — Občina Vipava je imela v letu 1905 dohodkov 6499 K 28 h, stroškov pa 5768 K 09 h. — Račun vipavskega ubožnega zaklada za l. 1905 nam kaže premoženja v vrednostnih papirjih 9937 K 32 h, stroškov 3953 K 78 h, dohodkov pa le 2111 K 78 h, toraj primankljaja 1841 K 98 h, kateri znesek je založila občina Vipava. Te številke naj si ogledajo vsi oni hudobni hujskači, ki so svoječasnno trdili, da se v Vipavi za reveže ničesar ne stori.

Domače vesti.

Osebne vesti. Gospod Žarko Boltavzer, c. kr. davčni pristav v Vipavi, imenovan je davčnim kontrolorjem. — Gosp. Ivan Mušič je premeščen od glavnega davčnega urada v Kamniku kot davkar v Ilirsko Bistrico, dosedanji davkar v Ilirski Bistrici g. Valentin Ažman je postal glavni kontrolor v Kamniku. Častitamo!

Razpis stavbinskih del. Uradna „Laibacher Zeitung“ razpisuje oddajo stavbinskih del za zgradbo novega uradnega poslopja c. kr. okrajnega glavarstva v Postojni.

Postojnski salonski orkester in njegov mešani pevski zbor priredita v nedeljo, dne 17. junija 1906 v dvorani I. Žumrove gostilne v Cerknici v prid sklada za M. Vilharjev spomenik velik koncert. Vspored je jako zanimiv in raznovrsten ter obeta obilo užitka. Začetek ob 4. uri popoldne. Vstopnina za osebo 1 K, za obitelj treh oseb 2 K. Z ozirom na namen koncerta se preplačila hvaležno sprejemajo. Koncert se vrši ob vsakem vremenu. Nadejamo se obile udeležbe z ozirom na namen prireditve.

Iz Postojne. Postojnsko jamo je obiskalo v majniku 1406 oseb, proti 1507 v majniku lanskega leta. — Pogorela je hiša in hlev posestniku Josipu Volku v Bujah pri Postojni. Škoda znaša 1400 K, zavarovalnina pa 1100 K. Iskre z ognjišča so letele skozi slab strop v slamnato streho ter povzročile nesrečo.

Velik požar v Starem trgu pri Ložu. Binkoštno soboto ravno opoludne začul se je po naši celi dolini žalosten glas zvonov, kateri je naznanjal, da je lepa vas Staritrug v plamenu. Prišlo je to tako nenavadno, tako nepričakovano hitro, da ubogim ljudem ni bilo mogoče razun sebe in živine ničesar družega rešiti. Dasiravno so bile domača in sosedne brizgalne takoj na licu mesta, vendar ni bilo mogoče ničesar ubraniti, kar si je neizprosni element izbral za svojo žrtev. Vzrok je bil namreč ta, da je ravno v času, ko je začelo goreti, razsajal hud vihar in je bilo naenkrat več poslopij v plamenu ter so gasilci, katerim gre vsa čast, mogli le sosedna bolj oddaljena poslopja varovati, ker je bila vsled viharja vsa vas v nevarnosti. A ne samo neumornemu trudu gasilcev ampak tudi vsem drugim, ki so nam prihiteli v tej hudi sili na pomoč, osobito nekaterim gospodom, gospem in gospodičnam, ki so pri gašenju z res občudovanja vredno vstrajnostjo in marljivostjo sodelovali, se imamo zahvaliti, da ni danes cela vas kup pepela in razvalin. Pogorelo je 9 gospodarjem vsega skupaj 20 poslopij. Škoda je cenjena približno na 100.000 K, a zavarovanje obsega komaj petino cenjene škode, katera se pa sedaj niti prav še določiti ne more. Ubogim pogorelcem je zgorela vsa obleka razun te, ki so jo imeli na sebi, vse pohištvo in orodje, nekaterim celo, kakor se govori tudi nekaj denarja. Kako je ogenj nastal se ne ve natanko, sodi se da po otrocih. Obračamo se toraj z najponižnejšo prošnjo do usmiljenih src, da pomagajo tem revežem v nesreči. Vsak najmanjši dar bodisi v denarju, obleki ali živilih se bode z največjo hvaležnostjo sprejel. Dokler se ne sestavi pomožni odbor za pogorelce naj se blagovolijo darovi pošiljati županstvu v Starem trgu pri Ložu ali pa na uredništvo „Notranjca“, katero bode iste redno izkazovalo. Dobrotniki, usmilite se vbogih pogorelcev, kateri so v večini kajžarji z velikimi družinami in gostači, ki niso bili prav nič zavarovani.

Iz Vipavske doline. Podpirajmo domače konsumente. Vsako leto se importira vse polno vina iz tujih dežel na Kranjsko, a domača vina zaostajajo, dasiravno so boljša nego tuja brlozga, ki se importira iz tujih dežel največ po posredovanju judov v našo deželo. Pustimo tuja vina in pijmo raje našega domačega vipavca, katerega kakovost je zlasti letos prav dobra in cena ne previsoka. — Vipavska železnica. Slapenska posojilnica v Vipavi je dovolila za nakup akcij vipavske železnice znesek 12.000 K. — Uravnava Vipave. Vsako leto napravlja ob povodnji reka Vipava veliko škodo vipavskim kmetovalcem. Te dni se vršijo tehnična poizvedovanja po inženirjih na licu

mesta ob reki Vipava, kako bi bilo uravnati tok Vipave, da ne bi več poplavljala senožeti. Pač želeti je, da se to pereče vprašanje čim preje reši in se ne dajejo ljudstvu le prazne obljube. — Na Colu pri Vipavi nabirala je tamošnja učiteljica prispevke med šolsko mladino za nakup darila za god tamošnjega župnika, dasiravno je to prepovedano po postavi. — Burja je napravila prve dni meseca junija veliko škodo po vipavskih vinogradih. Tudi toča je povzročila ta mesec izdatno škodo po nekaterih občinah. — Večjo množino dobrega vipavskega vina dobiti je na Planini pri Vipavi. Planinska vina so zlasti dobra za poletje. — Petindvajsetletnico župnikovanja na Vrhpolju pri Vipavi obhajal je dne 30. maja t. l. tamošnji župnik Henrik Dejak. Ta župnik je znan kot jako miroljuben duhovnik in ravno radi tega se je njegova petindvajsetletnica župnikovanja prav slovesno obhajala. Na predvečer vršila se je baklada, a domači pevski zbor zapel mu je pred župniščem štiri pesmice. Vas je bila vsa v zastavah. Pred cerkvijo pa je bil postavljen slavlencu na čast slavolok. — Nadučiteljske službe v Vremah, Premu in Podkraju so razpisane. Prošnje je vlagati do 19. junija t. l.

Iz Senožec. Tatovi so pobrali v pondeljek pri trgovcu Ivanu Valenčiču v Trnovem nekaj denarja, usnja in opojnih pijač. — V Ameriko sta hotela uiti Janez Primc iz Jesena in Marija Logar iz Dol. Zemon. Primc je zapustil pridno ženo in devet otrok. Tudi Logarjeva je omožena — a ne mara za moža. Žal, da beguncema ni bila sreča mila, kajti prijeli so jih v Hamburgu. Kaj sta pač Primčeva žena in Logarjeve mož rekla, ko so jima oblasti vrnile njiju drugi zakonski polovici. — V Šmihelu pri Senožecah je padla 2letna hči posestnika Antona Lemut v apneno jamo ter utonila. Menda je babica vzrok nesreči, ker ni dovolj pazila na otroka.

Nova mesnica. Kar je ljudstvo želelo na vsi Pivki, to se je zgodilo. Tako zaželjena druga mesnica se je tukaj odprla, da se tako preprečijo previsoke cene mesu, katere je baš hotel dogovorno z divaškim mesarjem povzročiti tukajšni priljubljeni mesar g. Zaplata. Toda to se mu ni posrečilo, kajti zbrali so se tukaj možje, kateri so otvorili mesnico in se bode v hiši g. Gržina prodajalo vedno lepo sveže meso *kg* po 1 K 28 h. In ti možje so vredni, da se jih javno ime- nuje in ti so gg.: Franjo Gržina, Mihael Kalan, Alojzij Kranjc, Matija Penko, Franjo Sever in Ljudevit Špilar.

Prosveta.

Nov slovenski politični tednik se snuje v Brežicah na Savi. Imenoval se bo „Posavska Straža“ in stoji na narodno-radikalnem programu. Ker Nemce v Brežicah drže najbolj nemškutarski trgovci, bo list delal na to, da se bodo Slovenci izogibali trgovin naših sovražnikov. Sesterskemu listu želimo obilo uspeha.

Društvo slovenskih časnikarjev, ki zastopa stanovske interese slovenskih žurnalistov, je imelo pred kratkim redni občni zbor v Ljubljani. Društvo v vsakem oziru dobro uspeva. Priporočamo ga v gmotno podporo.

Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani v prid bode kolekoval odslej ljubljanski mestni magistrat vse svoje uradne listine. — Velik dohodek naši družbi ob teh tisočih ter tisočih slednje leto. — Na tej za našo družbo veseli zgodbi pozivljamo vse slovenske srenje — od prve za Ljubljano do zadnje na gorskem slemenu: Nevstrašeno ter požrtvovalno in prej ko prej na to isto pot kakor Ljubljana. — Živela bela Ljubljana! Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je razposlalo vsem svojim koroškim podružnicam okrožnico, s katero jih pozivlje, da tudi s tem šolske otroke v svoje kroge vabijo, da jim pozimi na pr. preskrbljujejo čez poludan gorke hrane ali dele ob gotovih časih obleko in obuvala. Bodri jih, da bodi živahneje narodno življenje v njih podružnicah in jih opominja, da se vžive v važnost tega slovenskega poklica, ki naj je vsem podružnicam vedno pred očmi. Podružnice morajo pobirati denarne doneske od svojih udov ter je dopošiljati vodstvu; podružnice naj s prirejevanimi besedami, igrami, berili in predavanji skrbe za nadaljno izobrazbo svojih udov in po njih slovenskega naroda. — „Smešno vzdihovanje — kako da umirate koroški Slovenci — Vas tira v narodno apatijo; ubija Vas ter včinja, da si zasmehujoč Vaš roke manejo naši nasprotniki, ko čujejo take njim toliko ljube kolikor Vas, mož, in žena, nevredne glasove. Tisti narod, ki tarna dandanes, da umira, sam polaga svojo glavo pod klado. Nikdo danes ne umrje, nego oni, ki po vsej sili hoče umreti. Ki ste precej zaspali, dvignite se v naših podružnicah; iznajdljivi bodite v tem, kako bi je stvarili krepkeje, kako bi jim priborili več in več vpliva na naš narodni razvoj.“

Narodno gospodarstvo.

Gospodarsko delo in klerikalci. Pretečeni teden sta se izvršila za naše gospodarstvo dva jako važna dogodka. Na Dunaju je nastopil na I. združnem shodu zastopnik „Zadružne zveze“ kot zagovornik konsumnih društev. Ker so bili zborovalci o uspehih naših konsumov poučeni, so seveda predlog dr. Kreka in njegovih pomagačev enoglasno odklonili. To je bila za naše klerikalce velika sramota. Tam je bil navzoč tudi še zastopnik ministrstva, kateri se je na lastne oči lahko prepričal, kako piškavi so naši klerikalci. Sicer pa so se možje tudi sami čutili potrte in njihov zastopnik je sam odpovedal svoj drugi predlog. Menda se je bal, da ga drugi zborovalci ne izžvižgajo. Ko so klerikalci prišli domov, so molčali o svojem dunajskem polomu kot grobovi. Med tem je sklicala naša dična kmetijska družba občni zbor, in znova dokazala, da je edinole ona na Kranjskem prava zastopnica kmečkih

koristi. Deželni glavar pl. Detela — ki je klerikalec — sam je v nagovoru povdarjal, da se je kmetijska družba razvijala krasno in da gre največja zasluga zato ravnatelju Pirca. Pri občnem zboru kmetijske družbe je bil navzoč tudi deželni predsednik dr. Švarc, in se lahko divil velikanskim uspehom kmetijske družbe, ki je danes ena prvih v Avstriji. Polom „zadružne zveze“ in sloveča zmaga „kmetijske družbe“ vzbudila je zdajci v klerikalcih zavist in sovraštvo. Uradnik kmetijske družbe, mlekarski nadzornik Legvart je glasoval pri volitvah po svojem najboljšem prepričanju za mlekarškega strokovnjaka mesto za kanonika. In glej! „Slovenec“ je isti hip pozabil na vse, kar je že g. Legvart storil na Kranjskem in vrgel kamen nanj češ: On mora iz Kranjskega proč! Dan nato si je že premislil. Mlekarskega nadzornika je sicer pustil na miru, a šel je in vrgel blato na ravnatelja kmetijske družbe g. Pirca. Očital mu je, da je on skala na njivi našega kmetijstva. Mož, ki je oče našega modernega kmetijstva, ki je bil do zadnjega časa malone edini človek, ki je z našim ljudstvom govoril in pisal gospodarsko je preklet samo zato, ker dela za kmeta in ne za farovške konsume. Vsak Notranjec pozna ravnatelja Pirca in malone vsakdo ve ceniti začetno delo mlekarškega nadzornika Legvarta, zato pa naj so klerikalci prepričani, da vsled njihovih napadov naše redke delavne moči tim više cenimo. Notranjčevci razložite vsem Notranjcem, kakšni prijatelji kmeta so oni, ki nam hočejo uničiti one dobrotnike, delujoče za napredek gospodarstva že dve desetletji, in ne bo ga kmalu med nami, ki bi se še ogreval za farovške sleparje!

Mlekarska in sirarska zadruga v Dolenjem Logatcu je imela dne 29. aprila 1906 svoj redni občni zbor. Zadruga je štela koncem 1905. leta 448 članov z 644 deleži. Zadružnikom se izplača 158.987 K 36 h za 1.218.607 litrov v mlekarno oddanega svežega mleka in 1485 kg surovega masla. Tekom leta je prodala zadruga 1.206.190 litrov svežega mleka, v maslo in sir se je izdelalo 3950 litrov; razven tega se je prodalo 1591 kg surovega masla, 94 kg skute in 344 kg sira. Denarni promet je znašal 379.683 K 54 h. Koncem leta 1905 je ostalo prebitka 3.831 K 36 h.

Nova železnica preko Tur in Alp v Trst se še letos otvori in sicer proga Jesenice-Gorica-Trst že meseca julija, Celovec-Bistrica pa septembra. Od nove železnice pripade le proga Jesenice-Trst v področje državno-železniškega ravnateljstva Trst, koroška proga (do Jesenic) pa pod Beljak. Železniško ministrstvo je odredilo, da bodo spadale vse kranjske proge državne železnice (torej gorenjska, kamniška in dolenjska železnica) pod ravnateljstvo v Trstu, ne več v Beljaku, kakor doslej. Ta odredba, ki stopi v veljavo z otvoritvijo proge Jesenice-Trst, se utemeljuje z oziri na kranjsko lesno produkcijo, ki vsa stremi v Trst.

Zakaj razpisuje nemška kmetijska družba nagrade? Znano je že marsikomu, da v večjih mestih, kakor na Dunaju, Berlinu, Londonu itd. ne zakopavajo

konjači mrhovine tako kot pri nas, pač pa jo z gorkoto in kemičnimi snovmi izpreminjajo v hrano, ki največ služi ribam. Razume se, da je ta način uporabe mrtvih živali bolj gospodarski kot navadno pokopavanje. Tudi je s tem odstranjena vsaka nevarnost, da bi se po mrhovini razširila kužna bolezen, vsled katere je živinče poginilo. Sedaj razpisuje nemška kmetijska družba nagrade za aparate, s pomočjo katerih bi se lahko tudi v najmanjšem kraju tako izrabljala mrhovina, in meni, da bi se s tem prihranilo mnogo denarja, ki se sicer neplodno zakoplje.

Kaj izda čiščenje krav? Snaga je neobhodno potrebna tudi za živino — tako smo že obilnokrat pisali. Sedaj poročajo listi, kako se je znova dokazalo, da dajejo snažne krave več mleka kot umazane. Ravnatelj posestva ruskega carja je namreč zapisaval množino mleka, ki so je dajale krave, če so jih negovali in množino, ki so je dajale, ako se ni zanje nikdo brigal. Izkazalo se je, da so dale v desetih dneh dve snažne simendolke 60 kg mleka več kot umazane. Dobro bi bilo, da bi tudi naši živinorejci vsak dan krave očistili in za sramotno naj bi se smatralo, imeti goved, ki ima na kilograme blata na sebi.

Ščim uničujejo podgane? V Hamburgu na Nemškem uporabljajo za uničevanje podgan plin, ki ga dobivajo s posebnimi pripravami od nepopolno zgorelega koksa. Plin puhajo v votline, kjer se nahajajo podgane, ki menda takoj poginejo. Tako jih preganjajo v klavnih, skladiščih in na ladijah. Aparat je menda zelo priročen in poraba snovi malenkostna. Če koga stvar zanima, naj zahteva cenik od tvrdke: Julij Pintsch, Berolin 6. Andreasstr. 72. Nam o aparatu ni več znano.

Občni zbor c. kr. kmetijske družbe kranjske.

V četrtek, dne 7. t. m. se je vršil občni zbor c. kr. kmetijske družbe kranjske ob navzočnosti 90 družabnikov. Navzoč je bil tudi g. dež. predsednik Schwarz. Predsedoval je g. dež. glavar Detela. Najvažnejše je poročilo gosp. ravnatelja Pirca iz katerega posnemamo sledeče: Leta 1905. je imela družba 6355 članov, torej za 367 več kakor leta 1904. V tekočem letu je pa družbi pristopilo že doslej 786 novih članov. Člani so bili razdeljeni v 125 podružnic. Od lanskega občnega zbora sem so bile nanovo ustanovljene podružnice v Bohinjski Beli, v Cerkljah pri Krškem, v Matenji vasi, v Orehku in v Sori. Podružnice imajo sedaj 28 drevesnic, ter za skupno porabo blizu 200 kmetijskih strojev. Pet podružnic ima svoja poslopja.

Družbini zavodi in podjetja: 1. Podkovska šola, obstoječa že 60 let, ki prizadeva družbi ogromne stroške, in pri kateri se bode zopet ustanovila živinska bolnica. 2. Sadna drevesnica, ki je v Zgornji Šiški in je tako urejena, da bo od l. 1909. naprej mogoče oddajati vsakoletno po 23 do 24 tisoč

visokodebelnih in pritličnih sadnih dreves raznih plemen in vrst. 3. Dvorec na Viču, ki ga ima družba že 12. leto v zakupu in kjer ima v svoji režiji vprežno živino in vozove. Tudi gmotni uspeh je vsled intenzivnega gospodarstva dovoljen. 4. Zaklad za obdarovanje starih zaslužnih poslov je dosegel vsoto 2.587 K 60 v ter je bilo obdarovanih 10 poslov z darili po 20 K. 5. Kmetijska gospodinjska šola v Ljubljani je najvažnejše družbino podjetje in gotovo v celi Avstriji najbolj urejena šola te vrste. Vsako leto se zgledi za sprejem v njo več gojenk kot jih je mogoče sprejeti. 6. Deželna poskusna klet v Ljubljani, kojo podpira tudi država. Družba goji nado, da bo ta poskusna klet — ki posreduje med producenti vinščaki in kupci — podlaga veliki deželni združni kleti, ki bo mogočnega vpliva na razvoj domače vinske kupčije. 7. Zalaganje poučnih kmetijskih knjig, kojih je izšlo do sedaj 7. V letu 1905. je izdala družba knjižice: „O užitnini od vina in mesa“, „Poučno potovanje v Švico“ in „Sosedu Razumnika govedoreja“. Razun tega je objavila družba kratke spise z naslovom „Gospodarska navodila“. 8. Družbino uradno glasilo „Kmetovalec“, v katerih se prijavljajo poleg družbinih razglasov v prvi vrsti za kmetovalce poučni spisi. Izhajal je v 7.000 izvodih. — Preskrbovanje kmetijskih potrebščin družbinim udom. To preskrbovanje, ki zadeva 50 raznih predmetov v tej stroki — žito in otrobe za krmo se ne preskrbi — posreduje družba brez dobička ter gleda le na to, da se le lastni stroški pokrivajo. Pri naročilih na stroje se prepusti tudi popust naročnikom. Obsegalo je to preskrbovanje blaga in strojev okroglo 300 vagonov v 9555 pošiljatkah za 6717 strank. Denarni promet je dosegel pri tem en milijon kron. — Družba je preskrbela svojim udom v svrhu pospeševanja kmetijskega rastlinstva raznih semen 266.372 kg v vrednosti 52.871 K. — Vse zasluge, da je kranjska dežela druga v Avstriji, ki porabi največ kalijevih gnojil, pripada družbi. V tekočem letu se nadeja, da bode porabila kranjska dežela čez 300 vagonov umetnih gnojil, s čimur bode najbrže prva v Avstriji, glede porabe. — Podpiralo se je napravo poskusnih hmeljišč na Krškem polju. — Vse zasluge glede uspevajočega vinstva so zlasti pripisovati dež. komisarju za vinstvo g. Gombaču, kojega ideje so vinski semnji, ki se prirejajo sredi naših vinorodnih krajev. — Upov je dovolj, da se letos priredi sadni semenj, saj je sadjarstvo podpirala družba z vsemi sredstvi, posebno pa z oddajo sadnih dreves. — Govedorejo je podpirala družba s tem, da je dobavila 40 bikov plemenjakov, katere je oddala po znižani ceni ter izplačala poleg tega 550 K podpore. — Mlekarskih zadrug je bilo 65, kojih je prirastlo za 16 proti 1904. l. in 43 planinskih sirarnic. Te zadruge in sirarnice so razpečale 9,183.000 litrov mleka, za kar so prejele nad 1 milijon kron. Poleg teh je še delovalo 10 privatnih mlekarn, ki so razpečale 950.354 litrov mleka. Vse mlekarnice so toraj

imele dohodkov nad 1 in pol milijona kron. Ker so ti dohodki iz mlekarstva skoraj docela novi, se sme trditi, da oni del naših živinorejcev, ki so udje mlekarstvih zadrug, dobivajo novih dohodkov v znesku poldruega milijona, kar je primerno glavnic tridesetih milijonov kron. Posledica procvitajočega mlekarstva se pa kaže tudi v zboljševanju živinoreje glede kolikosti in kakovosti, in če ima Kranjska danes 26.000 goved več kakor pred šestimi leti, ima na tem gotovo tudi mlekarstvo svojo zaslugo. — V svrhu povzdige svinjereje se je oddalo po nižanih cenah nad 100 plemenskih prašičkov. Med tem, ko je prej potrebovala Kranjska do 60.000 ogrskih prašičkov, jih rabi danes le še do 5000. (Konec prihodnjič.)

Darovi za Vilharjev spomenik.

Gospod Karol grof Lanthieri c. kr. ritmojster, graščak itd. v Vipavi 20 K; gosp. Čuček Josip, Knežak za prodane stvari 60 K; g. Orel Zvonimir, Zali-Log 7 K; gosp. Šibenik Matevž, Buje 2 K; gospa Arko Rožica, Šmartno pri Litiji 7 K; g. dr. Dragotin Treo, odvetnik v Gorici 50 K; g. Medica Matej, Št. Peter 2 K; g. Mihelčič Anton, Mali Otok 5 K 73 v; g. dr. Milan Dolenc, c. kr. sodni pristav v Postojni 10 K; g. dr. Rudolf pl. Andrejka, Postojna 10 K; gosp. Žagar Franc, Markovec 20 K; g. Premrov Josip, Dunaj 5 K; gosp. Dekleva Josip, c. kr. stotnik top. polka Kotor 10 K; g. Kavčič Franc, Št. Vid nad Vipavo 4 K; gosp. Kuttin Fran v Postojni nabral pri igri domino 2 K; g. Tichy Fran, Postojna 2 K; g. Majer Vilko na Reki 20 K; g. Bolle Josip na Reki 50 K; g. Mladič Anton, c. kr. sodni pristav v Postojni 10 K; g. Lavrenčič Franc, Gradec 100 K; g. Ambrožič Matija, Novasušica 10 K; g. Klemt Josip, Opatija 6 K; g. Svetec Luka, c. kr. notar v Litiji 5 K; g. Klemenc Jakob, Trst 5 K; g. Šebenikar Lovro, Unec 4 K; g. Božič Ivan, dež. poslanec Gerovo 50 K; g. Klemenc Andrej, vodja c. kr. finančne straže v Zapotoku 2 K; gospica Milauc Mimica, Cerknica 2 K; gosp. Josip Nabergoj nabral na svatbi g. Fr. Nabergoj, orožniškega postajevodja na Lozicah 7 B 30 v. Srčna hvala!

Odbor za Vilharjev spomenik.

Loterijske številke.

Trst, 9. junija	89	17	53	62	7
Praga, 13. junija	90	88	37	61	44

Tržne cene v Ljubljani.

Semena:

Domača detelja	od K 100.—	do K 102.—
Lucerna	» » 120.—	» » 130.—
Laneno seme	» » 27.—	» » 29.—

Fizol:

Rudeči ribniški	» » 27.—	» » 28.—
Prepeličar	» » 26.—	» » 28.—

Žito:

Pšenica	» » 17.—	» » —.—
Rž	» » 14.40	» » —.—
Ječmen	» » 16.—	» » —.—
Oves	» » 19.—	» » —.—
Ajda	» » 13.—	» » —.—

Kože:

Goveje z rogmi vred	» » 100.—	» » 114.—
Telečje	» » 135.—	» » —.—
Svinjske	» » 400.—	» » —.—
Lisičje	» » 9.—	» » 10.—
Kunine (belice)	» » 32.—	» » 38.—
» (rumenice)	» » 45.—	» » 56.—
Dihurjeve	» » 6.—	» » 6.50
Vidrne	» » 24.—	» » 25.—

Za 100 kilogramov.

Za par

Mala naznanila.

Vsaka vrstica v teh oznanilih stane 20 vin. Pri večkratni objavi se dovoli primeren popust. Denar je poslati naprej. Plača se lahko tudi s pismenimi znamkami.

Landauer še dobro ohranjen se ceno proda v Postojni hišna številka 110.

Žitočistilnik še dobro ohranjen in ena **kopirna stiskalnica** za urade se ceno proda. Več o tem pove **Jože Šibenik, ključavničarski mojster v Postojni.**

Sirar, samec z večletno prakso išče službe. Več pove **upravništvo „Notranjca“ v Ljubljani, Breg št. 12.**

Slikarskega učenca sprejme **Josip Inocente, slikarski mojster v Postojni.**

Cementne cevi razne velikosti so po zmernih cenah naprodaj pri **Jos. Dekleva v Postojni.**

Izurjen strojni kurjač usposobljen za to delo išče službe, nastopi lahko takoj. Natančneje o tem pove **Matevž Milharčič v Postojni.**

Trgovska pomočnica, z najboljšimi spričevali, stara 22 let, išče druge službe. Kdo? pove **upravništvo „Notranjca“ v Ljubljani, Breg številka 22.**

Velika kovačija z enim mehom, ležeča ob okrajni cesti med Rakekom in Prezidom (Hrvaško), odda se takoj dobremu kovaču s stanovanjem vred v najem. V bližini se nahaja graščina Šneperk, ena parna in več drugih velikih žag. Za dobrega in pridnega kovača toraj zasluzka vedno dosti. Poleg kovačije ima tudi kolar svojo delavnico. Natančneje pogoje pove **Ferdo Wigele, učitelj, Staritrj pri Rakeku (Notranjsko).**

Kašelj. Kogar kašelj nadleguje, naj rabi okusne in olajševajoče **Kaiserjeve prsne karamele.** 2470 notarsko poverjenih spričeval nam dokazuje, kako uspešno se jih rabi zoper kašelj, hripavost, katar in zaslinjenje. — Zavitek 20 in 40 vinarjev. — Edino pristne so one, ki imajo varstveno znamko »Drei Tannen«. Zalogo ima **J. Hus, lekarnar v Vipavi.**

Napravo apna odda po dogovorjeni ceni **gospodarski odsek na Razdrtem. Leonh. Del-Linz, načelnik.**

Esenca za kurja očesa. Najbolje sredstvo proti **kurjim očesom, debeli koži, bradavicam** itd. Steklenica z rabilnim navodom 70 h razpošilja: **Lekarna pri Mariji Pomočnici v Vipavi.**

Aparat za proizvodnjo plina za 14 m³, h kateremu spadati 2 peči, 16 svetilk, 7 kandelabrov in več drugih stvari, ki se rabijo pri plinovi razsvetljavi, je po nizki ceni na prodaj. Več o tem pove **Jože Šibenik, ključavničarski mojster v Postojni.**

Parni kotel preskušen za 7 atmosfer pritiska. Poleg kotla je tudi črpalnica in 500 kg starega železa ceno na prodaj, kakor tudi 2000 steklenic (butek). Več o tem pove **Jože Šibenik, ključavničarski mojster v Postojni.**

Učenec ne pod 14 let star, tudi nekoliko nemščine vešč in poštenih starišev, sprejme se v trgovino mešanega blaga. Ponudbe na **J. Razboršek, Šmartno pri Litiji.**

Srnaka samca, dve leti starega proda trgovec **Ivan Vidmar v Črnem Vrhu nad Idrijo.**

Oddaja košnje.

Trško oskrbnništvo v Postojni bo oddajalo košnjo trških travnikov

v nedeljo, dne 24. t. m. ob 1. uri popoldne

na lici mesta na javni dražbi.

Zarezano strešno opeko

(Falz)

navadno strešno opeko, kakor tudi zidak, žlebak in vsako drugovrstno opeko ima v zalogi

Karol Jelovšek

opekarnar na Vrhniki (Notranjsko).

Svetovnoznana

postojnska jama

je odprta vsak dan ob pol 11. uri dopoludne in je izključno električno razsvetljena.

Od 1. marca do 31. oktobra je odprta tudi ob pol 4. uri proti vstopnini K 5.— za osebo.

Ob nedeljah in praznikih pa le K 3.— za osebo.

Sobni slikar in **Ivan Zwölf** Slikar napisov
= pleskar =

v POSTOJNI št 73.

Zaloga raznih suhih in oljnatih barv, lanenega olja, firneža, terpentina, raznih lakov za znotraj in zunaj, angleških lakov za kočije, brunolina, bronca, raznovrstnih čopičev itd.

Solidna postrežba. • Zmerne cene.

V hiši gospe Helene Orešek v Postojni

● **zobozdravnik** ●

iz Ljubljane, Špitalske ulice št. 7

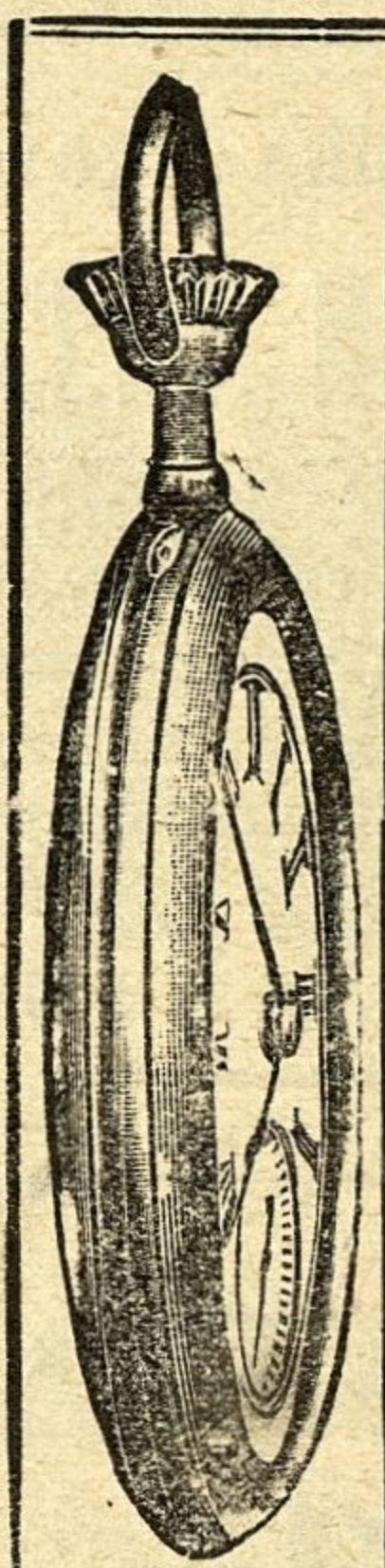
Amerik. zob. =
Vsa zobotehnična dela

Amerik. zob. =
se v konces. ateljeju

O. SEYDL izvršujejo.

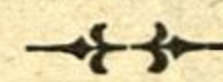
Ordinira vsako soboto od 8. do 5. ure.

Zahtevajte cenike zastonj in poštine prosto.

Franc Čuden

najstarejša eksportna tvrdka na debelo in drobno.

U r a r

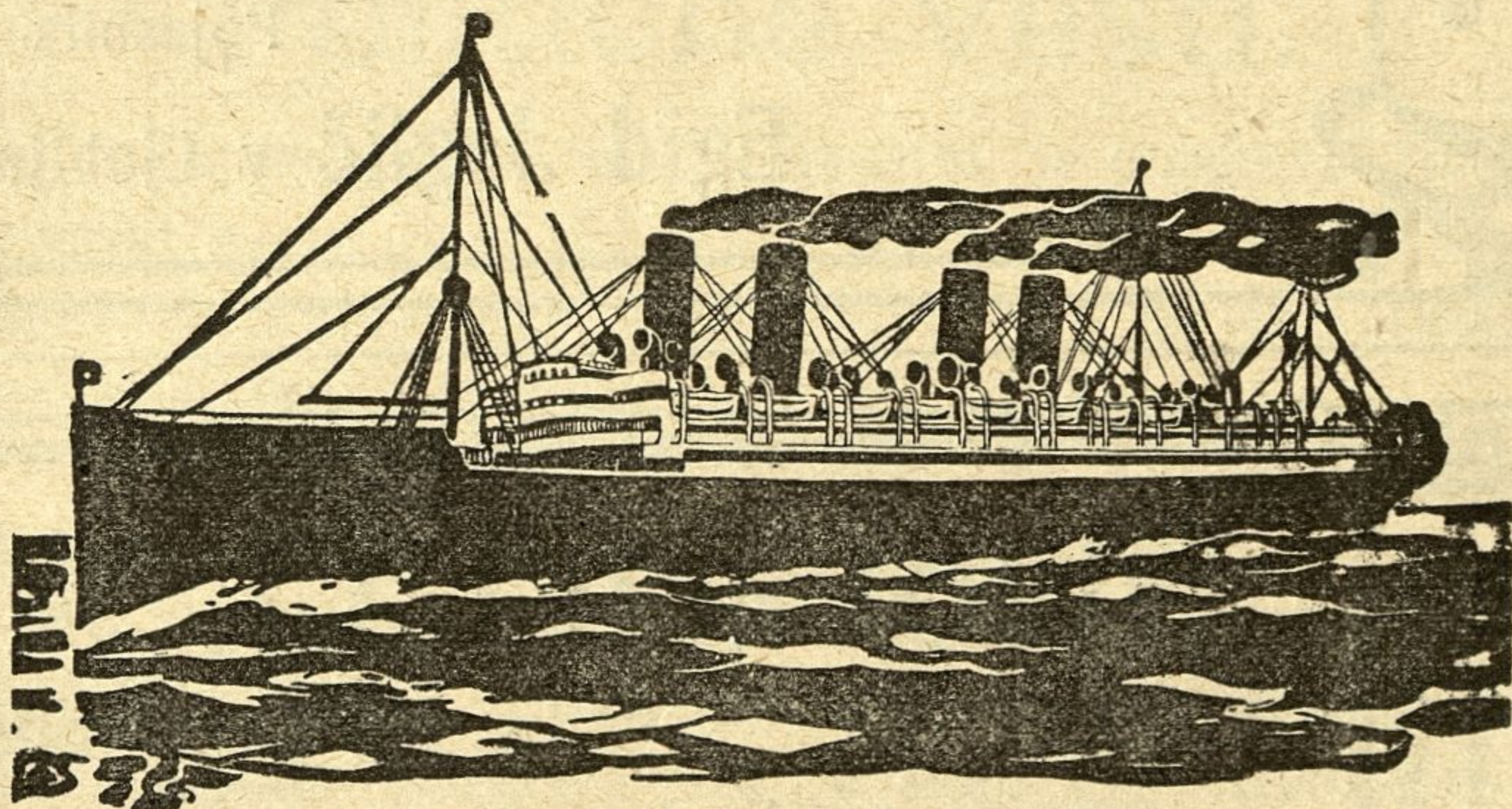
in trgovec zlatnine in srebernine, delničar prvih združenih tovarn ur »Union« v Bielu, Genovi in Glashütte.

POZORI!

BERITE!

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki „Severonemškega Lloyd“

iz BREMNÄ v NEW-YORK

s cesarskimi brzoparniki „Kaiser Wilhelm II.“, „Kronprinz Wilhelm“, „Kaiser Wilhelm der Grosse“.

Prekomorska vožnja traja samo 5 do 6 dni.

Natančen, zanesljiv poduk in veljavne vozne listke za parnike gori navednega parobrodnega društva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobite v Ljubljani edino le pri

EDVARDU TAVČARJU
KOLODVORSKE ULICE ŠT. 35.

nasproti občeznani gostilni „pri Starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto.

— Vsa pojasnila, ki se tikajo potovanja, točno in brezplačno. — Postrežba poštena, reelna in solidna.

Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor: Kolorado, Mexiko, Kalifornijo, Arizona, Utah, Wioming, Nevada, Oregon in Washington nudi naše društvo posebno ugodno in izredno ceno čez Galveston. Odhod na tej progi iz Bremena enkrat mesečno. Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimora in na vse ostale dele sveta, kakor: Brazilijo, Kubo, Buenos-Aires, Kolombo, Singapore, v Avstralijo i. t. d.

Velika trgovina in pekarija

ANTON DITRICH v Postojni

priporoča bogato zalogo špicerije, železa, porcelana, stekla, galanterije, barv in kolonijalnega blaga na debelo in drobno.

Zaloga Portland- in Roman-cementa ter vseh potrebščin za stavbe. —
Zastopstvo za Notranjsko najboljšega strešnega krila „Eternit“ in druge
raznovrstne opeke za kritje streh.

Rudeča sol in redilni prašek za živino.

P. n. gostilničarji do-
bijo steklo, porcelan
in kuhinjsko opravo
po znižanih cenah.

P. n. rokodelci dobijo
na vse v njih stroko
spadajoče orodje in
blago primeren
popust.

Proda se Bobenčkovo posestvo Proda se

na Glincah pri Ljubljani

pod jako ugodnimi pogoji. V hiši se nahaja že nad 50 let stara dobro obiskana gostilna. Poleg je lep senčnat vrt, hlev in velika vinska klet, posebno pripravna za kakega vinskega trgovca iz Vipavske doline ali od drugod.

Proda se tudi vinska posoda.

Pojasnila daje lastnik

Egid Jeglič v Ljubljani, Resljeva cesta št. 13.

Pivovarna „G. AUER-jevi dediči“

v Ljubljani, Wolfove ulice št. 12.

priporoča svoje izvrstno marčno in na bavarski način varjeno pivo
v prid družbe sv. Cirila in Metoda.

Zaloga na Notranjskem so: v Idriji (založnik gosp. Franjo Didič, posestnik i. t. d.), v Št. Petru na Krasu (založnik gosp. Anton Rebec, vinotržec), v Prestranku (založnik „Mlekarska zadruga“) in v Žireh (založnik gosp. Matija Gostiša, posestnik).

Notranjska posojilnica v Postojni

registrovana zadruga z omejenim poroštvom

posluje vsak petek od 9. do 12. ure dopoldan

obrestuje hranilne vloge po 4 1/2 %
brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje sama.

Daje posojila po 6 %
na osebni kredit ali proti vknjižbi.

Izjemoma in v nujnih slučajih se sprejemajo vloge in dajo posojila tudi ob drugih delavnikih.